

Besvarelse

Kl. 13:51

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Ulighed i et samfund er et meget godt barometer for, hvor godt et samfund man har. Man kan se i undersøgelser, at der er en sammenhæng mellem social, økonomisk og kulturel ulighed, og så det, at samfundet på mange måder ikke fungerer godt. Borgerne er utilfredse med deres liv, tilliden er ringe borgerne imellem, og økonomien og beskæftigelsen fungerer dårligt.

Derfor er der også en sammenhæng mellem det, at Danmark er et usædvanligt velfungerende land, og det, at vi har en meget høj grad af lighed i det danske samfund – økonomisk, socialt og kulturelt. Det afspejler sig i, at danskerne, når de bliver spurgt, om de er tilfredse med deres tilværelse, ligger meget højt – og som regel højest – på skalaen sammenlignet med borgerne i andre lande.

Det gælder også mennesker, som har svære vilkår, fordi de – alt andet lige – har en tillid til, at de kan blive hjulpet i Danmark. Og den tillid er det jo fantastisk vigtigt at værne om og sikre, ved at mennesker med vanskelige vilkår får en hjælp, både af hensyn til dem selv og for at bevare den høje grad af lighed, der er i det danske samfund.

Den lighed, vi har i det danske samfund, handler også om lighed i indkomst – altså, at uligheden i indkomst er ret begrænset. Vi har en meget lige indkomstfordeling, og vi er et land, hvor der er en relativt lille afstand mellem top og bund i indkomstfordelingen, når vi sammenligner os med andre lande.

Indkomstforskellene i Danmark er vokset siden midten af 1990'erne. Og de voksede lidt mere op gennem 1990'erne end nu. Den voksende ulighed – altså afstand mellem top og bund – er blevet større, men heldigvis kun lidt større, og afspejler jo, at når der er høj vækst i et samfund, sker der også noget i forhold til ikke mindst boligpriserne, som påvirker indkomstforskellene. Den seneste afmatning på det finansielle marked kan altså i de kommende år vise sig at gøre uligheden mindre – forstået på den måde, at den tendens, der har været til stigende ulighed, kan vende i de kommende år, fordi boligpriserne falder og dermed også de personlige indkomster. Hvordan det udvikler sig, må vi selvfølgelig vente og se. Det er jo ikke det, der er afgørende for, hvordan de mennesker, der har de sværeste vilkår i vores samfund, har det.

Når vi snakker om uligheden i det danske samfund, er det vigtigt at holde sig for øje, at den er lille, og at vi jo nok kan betragte os som noget nær verdens mest lige samfund, når det gælder økonomiske og vel også sociale forskelle. De tendenser, der er til voksende ulighed, er begrænsede og næsten altid i følgeskab med økonomisk vækst. Men det ændrer ikke på, at det er noget, vi skal være meget opmærksomme på og på vagt over for. For vi ved – som jeg indledte med at sige – at stigende ulighed kan øge afstanden mellem mennesker, også kulturelt og socialt, sådan at der bliver mindre tillid og vi i det hele taget får et dårligere fungerende samfund.

Når man ser på uligheden, afspejler den sig også i – ved et umiddelbart blik – at antallet af mennesker, der er i lavindkomstgruppen, vokser. Men det er meget vigtigt at holde fast i, at det er en *relativ* afstand, og at det er en relativ vækst, vi taler om. Det skal forstås på den måde, at man jo bliver målt i forhold til et gennemsnit. For hvis *alle* mennesker i et samfund pludselig tjener dobbelt så meget, som de hidtil gjort, vil det ikke mindske uligheden. Igen skal vi jo være meget opmærksomme på, at der ikke er en voksende afstand mellem mennesker, fordi det jo under alle omstændigheder har nogle negative konsekvenser. Men det er også vigtigt at holde fast i, at de mennesker, der har de laveste indkomster og de sværeste vilkår – alt andet lige – også har haft en stigende indkomst gennem de senere år. Samtidig har der også været en vækst i beskæftigelsen og et stort fald i arbejdsløsheden, som altså er kommet de dårligst stillede grupper til gavn.

Kl. 13:56

Samlet set kan man sige, at vilkårene for de dårligst stillede i samfundet er blevet forbedret gennem de senere år. Det er de bl.a. takket være den generelle økonomiske politik, som jo betyder, at vi i dag har under 60.000 ledige, og det er jo et meget vigtigt udgangspunkt for at sikre, at folk, der har svære vilkår, også har en god tilværelse. Det er ikke en tilstrækkelig forudsætning at have et arbejde, men det er en meget nødvendig forudsætning for, at man har acceptable livsvilkår og et udgangspunkt for at forbedre dem.

Regeringen har også taget en række initiativer, der skal tilskynde den enkelte til at tage et arbejde. Det er noget af det, der er diskussion om, men vi kan jo se, at de initiativer, der er taget, samlet set betyder, at andelen af dem, der er på langvarig kontanthjælp, socialgruppen, som de hedder under et, også er kommet i arbejde.